

**BOSHLANG`ICH SINFLARDA TA`LIM SAMARADORLIGINI
OSHIRISHDA INNOVATSION VA ZAMONAVIY PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.**

Mashrabboyeva Dilrabo Muxitdin qizi

*Surxondaryo viloyati Uzun tumani 65-umumiy o`rta ta'lim maktabi boshlang'ich ta'lim
fani o`qtuvchisi*

Anotatsiya. Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini oshirish uchun innovatsion va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ko'rib chiqiladi. Tadqiqot turli usullarni o'rganadi, natijalarni tahlil qiladi va natijalarini muhokama qiladi, kelajakda amalga oshirish bo'yicha takliflar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, pedagogika, boshlang'ich ta'lim, samaradorlik, zamonaviy vositalar

Anotation. This article will consider the use of innovative and modern pedagogical technologies to improve the effectiveness of education in primary classes. The study studies various methods, analyzes the results and discusses the results, concludes with proposals for future implementation.

Keywords: innovative technologies, pedagogy, primary education, efficiency, modern tools

Аннотация. В данной статье рассматривается использование инновационных и современных педагогических технологий для повышения эффективности обучения в начальных классах. Исследование исследует различные методы, анализирует результаты и обсуждает результаты, завершая их предложениями по внедрению в будущем.

Ключевые слова: инновационные технологии, педагогика, начальное образование, эффективность, современные инструменты

Ta'lim shaxslar va jamiyatlarning kelajagini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Texnologiyaning jadal rivojlanishi bilan boshlang'ich ta'limda innovatsion pedagogik yondashuvlarni birlashtirish hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ldi. Ushbu maqola zamonaviy ta'lim texnologiyalarining boshlang'ich sinflarga ta'sirini yoritishga, empirik tadqiqotlar orqali ularning samaradorligini baholashga va pedagogikani takomillashtirish uchun qimmatli tushunchalarni taqdim etishga qaratilgan.

Innovatsion pedagogik texnologiyalarning samaradorligini o'rganish uchun aralash usulli yondashuv qo'llanildi. Miqdoriy ma'lumotlar akademik ko'rsatkichlarni o'lchash uchun oldindan va keyingi baholash orqali to'plangan, sifatli ma'lumotlar esa talabalarning faolligi va motivatsiyasini baholash uchun kuzatuvlar, intervyular va so'rovlar orqali olingan. Tadqiqot turli xil texnologik tadbirlarni o'z ichiga olgan bir nechta maktablardagi boshlang'ich sinflarga qaratilgan.

Natijalar:

Innovatsion va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish boshlang'ich sinflarda ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkoniyatiga ega. Ushbu texnologiyalar talabalarning faolligini oshirishi, faol o'rganishni rag'batlantirishi va shaxsiylashtirilgan o'quv tajribalarini taqdim etishi mumkin. Bu texnologiyalardan qanday foydalanish mumkinligi haqida ba'zi misollar:

- Interfaol doskalar va aqlli taxtalar: ushbu raqamli vositalar o'qituvchilarga ma'lumotni ingl. O'qituvchilar darslarni talabalar uchun yanada qiziqarli va interaktiv qilish uchun multimedia resurslari, interaktiv tadbirlar va o'quv o'yinlaridan foydalanishlari mumkin. Talabalar Kengashdagi muammolarni hal qilish yoki guruh faoliyati bo'yicha hamkorlik qilish orqali ham faol ishtirok etishlari mumkin.

- Ta'lim dasturlari va dasturlari: ko'plab mavzular va o'quv maqsadlarini qamrab oladigan ko'plab o'quv dasturlari va dasturlari mavjud. Ushbu ilovalar interaktiv va moslashuvchan o'quv tajribalarini taqdim etadi, bu talabalarga o'z tezligida o'rganish va darhol fikr-mulohazalarni olish imkonini beradi. O'qituvchilar ushbu ilovalardan

tushunchalarni mustahkamlash, qo'shimcha amaliyot berish va talabalarning rivojlanishini kuzatish uchun foydalanishlari mumkin.

- Onlayn hamkorlik vositalari: texnologiyaning rivojlanishi bilan talabalar endi tengdoshlari va o'qituvchilari bilan sinfning jismoniy chegaralaridan tashqarida hamkorlik qilishlari mumkin. Google Docs, virtual sinflar va munozarali kengashlar kabi onlayn hamkorlik vositalari talabalarga birgalikda ishlash, fikr almashish va fikr-mulohazalarni olish imkonini beradi. Ushbu vositalar faol o'rganish, tanqidiy fikrlash va muloqot qobiliyatlarini rivojlantiradi.

- Gamifikatsiya: Gamifikatsiya o'quvchilarning motivatsiyasi va faolligini oshirish uchun o'yin elementlarini o'quv jarayoniga kiritishni o'z ichiga oladi. Ta'lim o'yinlari va o'yinli mashg'ulotlar o'rganishni yoqimli qiladi va o'quvchilarga murakkab tushunchalarni tushunishga yordam beradi. Ular darhol fikr-mulohazalar, mukofotlar va muammolarni taqdim etadilar, bu esa talabalarning motivatsiyasini oshirishi va ularni o'z ta'limlarida faol rol o'ynashga undashi mumkin.

- Adaptiv ta'lim tizimlari: adaptiv ta'lim tizimlari har bir talaba uchun o'quv tajribasini shaxsiylashtirish uchun algoritmlar va ma'lumotlar tahlilidan foydalanadi. Ushbu tizimlar talabalarning kuchli va zaif tomonlarini baholaydi va ularning shaxsiy ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirilgan tarkib va tadbirlarni taqdim etadi. Adaptiv ta'lim platformalari o'qituvchilarga o'qitishni farqlashda yordam berishi va talabalarga maqsadli yordam ko'rsatishi, ularga tegishli darajadagi qiyinchilik va qo'llab-quvvatlashni ta'minlashi mumkin.

- Virtual va kengaytirilgan haqiqat: Virtual va kengaytirilgan haqiqat texnologiyalari immersiv o'rganish tajribasini taqdim etishi mumkin. Talabalar virtual muhitni o'rganishlari, ob'ektlarni boshqarishlari va turli mavzular haqidagi tushunchalarini chuqurlashtirish uchun simulyatsiyalar bilan o'zaro aloqada bo'lishlari mumkin. Masalan, talabalar deyarli tarixiy joylarga tashrif buyurishlari, quyosh tizimini o'rganishlari yoki virtual ilmiy tajribalar o'tkazishlari mumkin, bu ularning faolligi va tushunishini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Shuni ta'kidlash kerakki, pedagogik texnologiyalar ko'plab afzalliklarni taqdim etsa-da, ular o'qituvchilar rolini almashtirish o'rniga o'qitish va o'rganishni kuchaytirish vositasi sifatida ishlatilishi kerak. O'qituvchilar talabalarning o'quv tajribalarini boshqarish va qo'llab-quvvatlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi va ushbu texnologiyalarni samaradorligini oshirish uchun ularning o'qitish amaliyotiga puxta singdirishlari kerak.

Tadqiqot natijalari boshlang'ich sinflarga innovatsion pedagogik texnologiyalar kiritilganda sezilarli ijobiy natijalarni ko'rsatdi. Akademik ko'rsatkichlar sezilarli yaxshilanishlarni ko'rsatdi, talabalar rivojlangan o'quv natijalarini va yuqori darajadagi aloqalarni namoyish etdilar. Interfaol doskalar, o'quv dasturlari, virtual haqiqat va gamifikatsiya kabi zamonaviy vositalardan foydalanish faol ishtirokni rag'batlantirish va mavzuni chuqurroq tushunishga yordam berishda ayniqsa samarali bo'ldi.

Topilmalar boshlang'ich ta'limda innovatsion pedagogik texnologiyalarning transformatsion salohiyatini ta'kidlaydi. Zamonaviy vositalarning integratsiyasi hamkorlikda o'rganishni rivojlantiradi, tanqidiy fikrlash qobiliyatini oshiradi va talabalar o'rtasida ijodkorlikni rivojlantiradi. Ushbu texnologiyalar faol izlanishni rag'batlantiradigan immersiv o'quv muhitini yaratadi, bu esa ma'lumotni ko'proq saqlashga va yanada yaxlit o'rganish tajribasiga olib keladi. Bundan tashqari, texnologiya foydalanish moslashtirilgan ta'lim osonlashtiradi, turli ta'lim ehtiyojlariga umumiy ovqatlanish va sinfda inclusivity rivojlantirishga.

Tadqiqot shuningdek, pedagogik texnologiyalarning afzalliklarini maksimal darajada oshirishda yaxshi o'qitilgan o'qituvchilarning muhimligini ta'kidlaydi. O'qituvchilar ushbu vositalarni o'qitish amaliyotiga samarali kiritish uchun etarli tayyorgarlik va doimiy kasbiy rivojlanishga muhtoj. Bundan tashqari, barcha talabalar uchun adolatli kirishni ta'minlash uchun ushbu texnologiyalarning mavjudligi va arzonligini diqqat bilan ko'rib chiqish kerak.

Xulosa va takliflar:

Har tomonlama tahlil asosida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish boshlang'ich ta'limni takomillashtirish uchun ulkan salohiyatga ega ekanligi ayon bo'ldi. Ushbu vositalar talabalarga kuch beradigan va chuqurroq tushunishga yordam beradigan dinamik va interaktiv ta'lim tajribasini taklif etadi. Biroq, muvaffaqiyatli amalga oshirish o'qituvchilar, siyosatchilar va manfaatdor tomonlarning birgalikdagi sa'y-harakatlarini talab qiladi.

Pedagogik texnologiyalar samaradorligini optimallashtirish uchun quyidagilar tavsiya etiladi:

1. O'qituvchilarga ushbu texnologiyalarni o'z sinflarida samarali integratsiya qilish va ulardan foydalanish uchun kompleks o'qitish va malaka oshirish dasturlarini taqdim etish.

2. Tajriba va innovatsiya madaniyatini rivojlantirish, o'qituvchilarni o'quv dasturiga mos keladigan yangi vositalar va metodologiyalarni o'rganishga undash.

3. Maktablarda, xususan, kam ta'minlangan hududlarda arzonligi va infratuzilmasi masalalarini hal qilish orqali texnologiyadan adolatli foydalanishni ta'minlash.

4. Doimiy tadqiqotlar va empirik tadqiqotlar orqali pedagogik texnologiyalarning ta'sirini doimiy ravishda baholash va baholash.

5. Ta'lim muassasalari, tadqiqotchilar va texnologiya provayderlari o'rtasida eng yaxshi amaliyotlar, resurslar va tushunchalarni almashish uchun hamkorlikni rag'batlantirish.

Innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash orqali boshlang'ich ta'limni inqilob qilish, o'quvchilarga o'zlarining o'quv sayohatlarining faol ishtirokchilari bo'lish imkoniyatini berish va ularni tez rivojlanayotgan kelajakka tayyorlash mumkin.

Adabiyotlar.

1. S.Matjonov va boshqalar. Boshlang'ich sinf o'qish darslarini pedagogik texnologiyalar orqali tashkil etish. T. 2008 y
2. A.Suyumov, M.Jumaboyev. Bolalar adabiyoti. T. 1995 y
3. M Jumaboyev. Bolalar adabiyoti. T. 2009 y
4. M Jumaboyev. Bolalar adabiyoti. T. 2010
5. Mavlonova R., Rahmonqulova R. Boshlang'ich ta'limning integratsiyalashgan pedagogikasi. T., Ilm ziyo, - 2009. 49-bet.
6. Asauliyuk E.P. Integrirovanny podxod v obuchenii mladshix shkolnikov // Perspektivy nauki. 2011. №10 str.222-226
7. Jurayev, J. S. O. (2021). ABU ALI IBN SINONING FALSAFIY QARASHLARIDA AXLOQ MASALASI VA UNING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(3), 11-14.
8. Toshpo'latovich, Y. O. (2022). THE REPLACEMENT OF TECHNOLOGICAL EDUCATIONAL WORK IN GUIDING SCHOOL STUDENTS TO CHOOSE THE RIGHT PROFESSION.